

Vraag nr. 533
van 29 april 2005
van mevrouw TINNE ROMBOUTS

Mestplaatsingsruimte en kwetsbaarheid – Stand van zaken

Uit het voortgangsrapport blijkt dat er in Vlaanderen een mestoverschot is.

Nu is het wel zo dat er voor bemesting in het huidige Mestactieplan verschillende normen worden gehanteerd. Ook zijn er verschillen qua mestafzet afhankelijk van de bedrijfsgrootte.

Het is dan ook van belang om door die verschillen heen een correct zicht op de stand van zaken te behouden.

1. Het Mestdecreet voorziet in verschillende bemestingsregimes die worden opgelegd in kwetsbaar gebied (nulbemesting, 140N, 170N en derogatie) en niet-kwetsbaar gebied.

Hoeveel ha van iedere teeltgroep (gras, maïs, N-arme teelten en andere) kunnen worden ondergebracht in deze verschillende bemestingsregimes?

	Nulbemesting	140N	170N	Derogatie	Niet-kwetsbaar
Gras					
Maïs					
N-arm					
Andere					

2. Kan de minister meedelen wat de stand van zaken is, enerzijds voor alle bedrijven, anderzijds voor de bedrijven met een mestoverschot, naargelang hun productie en het aantal bemeste hectaren, op het vlak van P_2O_5 -productie, N-productie, P_{20_5} -overschot en N-overschot?

Productie	Bemeste ha	P ₂ O ₅ -prod.	N-prod.	P ₂ O ₅ -overshot	N-overshot
0-2.500					
2.500-5.000					
5.000-7.500					
7.500-10.000					
10.000-12.500					
12.500-15.000					
15.000-20.000					
20.000-30.000					
>30.000					

3. Hoeveel bedrijven, hebben onvoldoende P₂O₅ afgezet in 2003?

Hoeveel van deze bedrijven hadden een opgelegde verwerkingsplicht?

En hoeveel van deze verwerkingsplichtige fosfaat werd daarvan niet weggewerkt?

Antwoord

1. Het mestdecreet voorziet in verschillende bemestingsregimes met verschillende bemestingsnormen. In Tabel 1 wordt een vereenvoudigd overzicht gegeven van de oppervlakte per teeltgroep en per bemestingsregime. Voor percelen die nultbemesting hebben en in kwetsbaar gebied water liggen werd voorrang gegeven aan nultbemesting. Verder is er in Vlaanderen in 2003 een oppervlakte van 2.960 ha fosfaatverzadigd gebied. Deze oppervlakte is meegerekend in Tabel 1 maar niet in apart bemestingsregime aangezien dit de complexiteit van de tabel aanzienlijk verhoogt (alle mogelijke combinaties van bemestingsregimes).

De betekenis van de bemestingsregimes zijn :

Nultbemesting :

Een opbrenging van meststoffen toegelaten ; enkel de rechtstreekse uitscheiding van max. 2 grootvee-eenheden per hectare per jaar is toegelaten.

170N:

Dit zijn alle gronden waar er een maximale bemestingsnorm geldt voor dierlijke mest van 170 kg N/ha (behalve voor gewassen met een lage N behoefte 125 kg N/ha) zoals waterwingebieden, nitraatgevoelige gebieden en kwetsbare gebieden in het kader van de nitraatrichtlijn.

Derogatie:

Een verhoging van de maximale bemestingsnorm van 170kg N/ha in kwetsbare gebieden aangeduid volgens de nitraatrichtlijn, zijnde 230 kg N/ha voor grasland en maïs en 200 kg N/ha voor een aantal andere gewassen. Dit alles onder bepaalde voorwaarden. De gegevens weergegeven in de tabel betreffen de aangevraagde oppervlakte door de landbouwers.

Niet-kwetsbaar:

Hier gelden de algemene maximale bemestingsnormen.

Verhoogde bemesting :

Dit zijn gronden waar een hogere maximale bemestingsnorm geldt ten gevolge een dubbele teelt in eenzelfde jaar, dit onder voorwaarden. De weergegeven oppervlakte betreft de goedgekeurde aanvragen.

Bemestingsverbod :

Hier is geen opbrenging van meststoffen toegelaten.

Tabel 1. Overzicht van de oppervlakte in Vlaanderen in 2003 per teelt en volgens de belangrijkste bemestingsregimes (in ha)

GEWASGROEP	NULBEMESTING	DEROGA- TIE	170N	NIET- KWETSBAAR	VERHOOGDE BEMESTING	BEMESTINGS VERBOD	EINDTOTAAL
	Ha	Ha	Ha	Ha	Ha	Ha	Ha
GRASLAND	10.200	41.731	72.067	146.738	0	27	270.763
MAÏS	843	41.491	39.832	78.438	11.385	2	171.991
LAGE N BEH.- GEWAS	196	14.284	0	23.459	0	0	37.939
ANDERE GEWASSEN	738	71.048	21.546	98.359	866	0	192.557
Totaal	11.977	168.554	133.445	346.994	12.251	29	673.250

2. Bij het gebruik van een beheerovereenkomst water engageert de gebruiker van het perceel zich om maximum slechts 140 kg N uit dierlijke mest op te brengen i.p.v. 170 kg N/ha. Op het einde van het groeiseizoen worden er bodemstalen genomen om na te gaan of deze percelen voldoen aan de grenswaarde van 90 kg NO₃ N/ha. In totaal werd er in 2003 op 29.590 ha bodemstalen genomen. Dit komt overeen met een oppervlakte van 9.437 ha grasland, 6.267 ha maïs, 2.691 gewassen met een lage N behoefte en 11.195 andere gewassen. Op het einde van 2003 waren nog 25.324 ha beheerovereenkomsten in de kwetsbare gebieden water lopende onder meer omdat een aantal beheerovereenkomsten na 2 slechte analyseresultaten komen te vervallen.

In Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de oppervlakte, de mestproductie en het mestoverschot volgens fosfaatproductieklasse in 2003. De fosfaatproductieklasse toekenning gebeurt op entiteitsniveau. Dit zijn inrichtingen of delen van inrichtingen. In deze tabel wordt dus de oppervlakte in gebruik weergegeven en niet de bemeste oppervlakte. De bemestingspraktijken worden niet globaal op perceelsniveau opgevolgd zodat het niet mogelijk is op deze vraag te antwoorden.

Tabel 2. Overzicht van een aantal elementen van de Vlaamse landbouwbedrijven in 2003 per fosfaatproductieklasse

Productie categorieën in P2O5 Kg	Oppervlakte Ha	P2O5 productie Kg	N productie Kg	P2O5 overschot Kg	N overschot Kg
0-300	146.925	954.114	2.239.685	121.770	305.199
300-2500	259.407	16.646.529	41.019.180	2.602.512	6.653.257
2500-5000	168.783	19.369.810	45.051.520	6.166.672	14.467.407
5000-7500	60.575	12.752.539	27.354.687	6.950.822	14.875.920
7500-10000	19.911	6.297.396	12.950.687	4.299.712	8.766.492
10000-12500	4.993	2.321.877	4.573.711	1.825.635	3.545.554
12500-15000	1.992	1.262.791	2.319.416	1.052.277	1.895.415
15000-20000	869	1.259.650	2.011.186	1.174.146	1.834.034
20000-30000	527	1.292.281	1.969.616	1.231.512	1.849.650
>30000	79	869.685	1.169.824	861.935	1.153.611
Eindtotaal	664.061	63.026.672	140.659.512	26.286.993	55.346.539

3. Het verschil in oppervlakte tussen Tabel 1 en Tabel 2 (9.188 ha) betreft de gronden in Vlaanderen van de buitenlandse bedrijven. De buitenlandse bedrijven zijn niet opgenomen in Tabel 2.

In 2003 waren er 3.800 entiteiten die onvoldoende hun mest hebben afgezet wat P_2O_5 betreft en 7.400 wat N betreft. Meer details hierover zijn terug te vinden in het voortgangsrapport van de Mestbank 2004.

Op de 2 bijkomende vragen betreffende vraag 3 kan op dit moment nog niet exact worden geantwoord. De bevoegde administratie Mestbank heeft deze berekeningen nog niet kunnen afronden omdat heel wat dossiers betreffende de mestverwerking nog niet zijn

afgerond. Ik wil ook verwijzen naar mijn beslissing eind 2004 om een adequatere uitvoering te geven aan het 'begrip verwerkingsaandeel' waarbij er beter kan ingespeeld worden op de noden op het terrein. Hiertoe is de Mestbank nog bezig een aantal elementen hierin in uitvoering te brengen waardoor de mest-verwerkingsplicht in 2003 nog niet exact kan worden berekend. Op zich is er niet meteen een directe relatie tussen onvoldoende mestafzet en de verwerkingsplicht. Indien een landbouwbedrijf niet kan of wenst te voldoen aan de mestverwerkingsplicht dan dient de mest verder nog correct afgezet te worden volgens de bepalingen van het mestdecreet. Ik ben overeengekomen met de Mestbank om de antwoorden op deze vragen op te nemen in het voortgangsrapport van de mestbank 2005